

نمونه‌ای

از

عظمت و شکوه تمدن اسلام

در اندلس

داستانهای این پول به تاریخ می نویسد :

تقریباً مدت هشتصدسال اندلس تحت فرمانروایی مسلمانان برای سراسر اروپا نمونه‌ای بود از یک دولت متمدن و روشنفکر . . . هنر و ادبیات و علوم ، قدری در این کشور رواج و جلوه داشت که در هیچ نقطه دیگری از اروپا ، دیده نمی شد . . .

ریاضیات و نجوم و گیاه شناسی و تاریخ و فلسفه و فقه ، فقط در اسپانیا پیدا گملا رسیده بود . آنچه دولتی را بزرگ و سعادتمند می سازد و آنچه موجبات تهذیب و تمدن را فراهم می نماید فقط در اسپانیای مسلمان ، یافت می شد و با سقوط غرناطه همه عظمت اسپانیا ، از بین رفت .

پیش بینی قهرمان غرناطه - موسی بن ابی الفسان چندسال پس از تسلیم شدن غرناطه ، صدای پشدا کرد ، زیرا مسیحیان شروع کردند به تضرع می سازد و آنچه موجبات تهذیب و تمدن را فراهم می نماید فقط در اسپانیای مسلمان ، یافت می شد و با سقوط غرناطه همه عظمت اسپانیا ، از بین رفت .

ساجد بسته شد و به مسلمانان گفته شد که با باید مسیحی شوند یا از این کشور بیرون بروند .

شکجه و آزار رواج گرفت و هر مقاومتی بی رحمانه درهم کوبیده میشد !

برای گفتارهای دستجمعی که مسیحیان مرتکب شدند ، در تاریخ نظیری دیده نمیشود و در همین حال مقاومت‌های دلیرانه‌ای نیز چشم میخورد . دشمنیهای وحشیانه بر ضد هر مسلمانی ، بر ضد هر عربی ، رواج داشت .

کاروبار گزینشی ، استبداد علم و ظلمت ، حکم کرد که همه کتابها باید در شهر و غرناطه جمع آوری شود و پس از آنکه همه کتابها در میدان بزرگ شهر ، بصورت توده‌ای در آمده با تشریفات رسمی ، آتش زده شد ، یا ستنای سیصد جلد کتاب طس که وقف دانشگاه «الکلا» شده بود .

در این مصیبت بیشتر موارد فکری مسلمانان اسپانیا ، نابود شد تصب و جهل جزیری مقدار کمی از کتابهای عربی که بعداً در گوشه‌های تاریک کتابخانه سلطنتی اسکوریا ، و در کتابخانه‌های عمومی دیگر ذخیره شده بود ابقا نکرد . در اواسط قرن هفدهم چند هزار نسخه خطی عربی که در کتابخانه اسکوریا ، باقی مانده بود بدست آمد ولی مصیبت دیگری این باقی مانده میراث مسلمانان اسپانیا را در بر گرفت باین معنی که در سال (۱۶۷۱) در شهر اسکوریا ، چیرقی روی داد و قسمت اعظم این گنجینه منقیر را بلهید و فقط ۲۰۰۰ نسخه باقی ماند .

مدتهای عمیدی دولت اسپانیا ، بواسطه بخل و تصب ، نسخه‌های عربی را مخفی کرده بود و آنچه شباهت کسی از آنها استفاده کند و فقط در سال (۱۷۴۹) یک نفر کتابدار که بزبان عربی آشنا بود ، با مورد فخرتشی از کتابهای عربی تهیه کند .

شکوه علوم انسانی و مطالعات تاریخی پس از اواخر قرن هجدهم بود که نسخه‌های عربی مورد مطالعه خاورشناسان واقع گردید .

تحقیقات بعدا فاش کرد که مقداری از نسخه‌های خطی عربی ، تاریخ سال (۱۰۰۹) مسیحی بوده که روی کاغذهاییکه از پنبه و الیاف شادمانه ، تهیه شده بود نوشته شده است و همین کاغذها ، نشان می دهد که آن روزها هنر و مهارت این نمونه کارها در اختیار مردم اندلس ، بوده است .

نسخه های خطی تاریخی دیگری بدست آمد و حکایت میکند که مردم اندلس اولین کسانی بوده اند که دینامیت را اختراع کرده و بکار بردند .